

PETRAS CVIRKA

**PETRAS
CVIRKA**

**ĽAPĚS
GUDRUMĚLIAI**

ILIUSTRAVO
V. BANYS

LEIDYKLA

VILNIUS 1964

Buvo senas senas vilkas, pusiau rudas, pusiau pilkas. Akys išvarvėjusios, dantys jo klibėjo. Skūsdamasis diegliais, vaikštinėjo pakiemiais ir seilę iš alkio varvino. Būdavo, seniau prasimanydavo jis ir avienos, o dabar, kai akis žlība,— nekokia sriuba: čia manai — akmuo, o pasirodo — piemuo.

Senas vilkas jau vos vilkos. Ėjo sau jis į namus liūdnas, neramus. Prie šlaito turėjo jis ūkelį ir iš lapų, šakų pastatytą namelį. Priešais vilką kiškis tur savo, girią matavo.

— Čia sieksnis, čia du... štai kur koją dedu... Dešimt sieksnių lokiui duosiu, o kitus tuojau parduosiu! O ten, lauke, už brūzgynų, užsodinsiu avietyną.

Taip kiškis su savim kalbėjo, uostė žemę, tyrinėjo. Kiškį žvėrys išrinko urėdu, todėl jam rūpėjo viso miško bėdos.

— Klausyk, brolau,— pamatęs urėdą, sustabdė jį vilkas.— Neilgai man liko gyventi. Tik prieš mirtį dar norėčiau gimines aplankyti ir jiems ūkelį užrašyti...

— Tai gal tau grabą pas dailidę genį užsakyti?— paklausė kiškėlis.

— Ne, kitko tavęs prašysiu: ar negalėtum pasaugot mano namų, kol pas giminę viešėsiu?

— Oi, galėsiu. Darbą miške jau baigiau, medžius, kelmus surašiau, laikas bus ir pailsėti,— sutiko kiškis.

— Ačiū, mielas urėdėli. Gausi skanių dobilėlių. Tik, žiūrėk, nieko į namus neįleisk.

Ir išsiruošė senas vilkas į tolimą kelionę, per girias, kalnus ir klonius. O jo namą kiškis saugo.

Tik dar vilkas varsnų nenuėjo, ties jo namo durimis kažin kas suriko:

— Ei, jūs! Kas viduj,— įleiskit pakeleivius!

Kiškis pro langą žvilgt, ogi mato — ten didžiausi

ratai: šešiais gaidžiais pakinkyti, lapės vaikų prisodinti. Lapės pati gale sėdi, o toliausiai — sėdi dėdė. Ant rungų pamauti puodai, pro drobėnas kyšo ližė, dar matyt ten sena vanta — lapė vežas visą mantą.

— Važiuokite sau sveiki, iš kur atke-
liavę! — sako jiems kiškis. — Čia ne jūsų,
o vilko namai.

— Nebūk toks pikčiurna, pasigailėk
nors mano vaikų. Juk matai, jie vos kru-
ta; sušalę, sustyrę, kelionėj neprityrę.
Sušilę mes toliau keliausim, juk vilko
namų nesugraušim.

Čia verksmu pratrūko ir mažieji lapiu-
kai. Visi lyg susitarę ėmė kiškį maldauti,
kad jis leistų nors valandėlei pasišildyti.

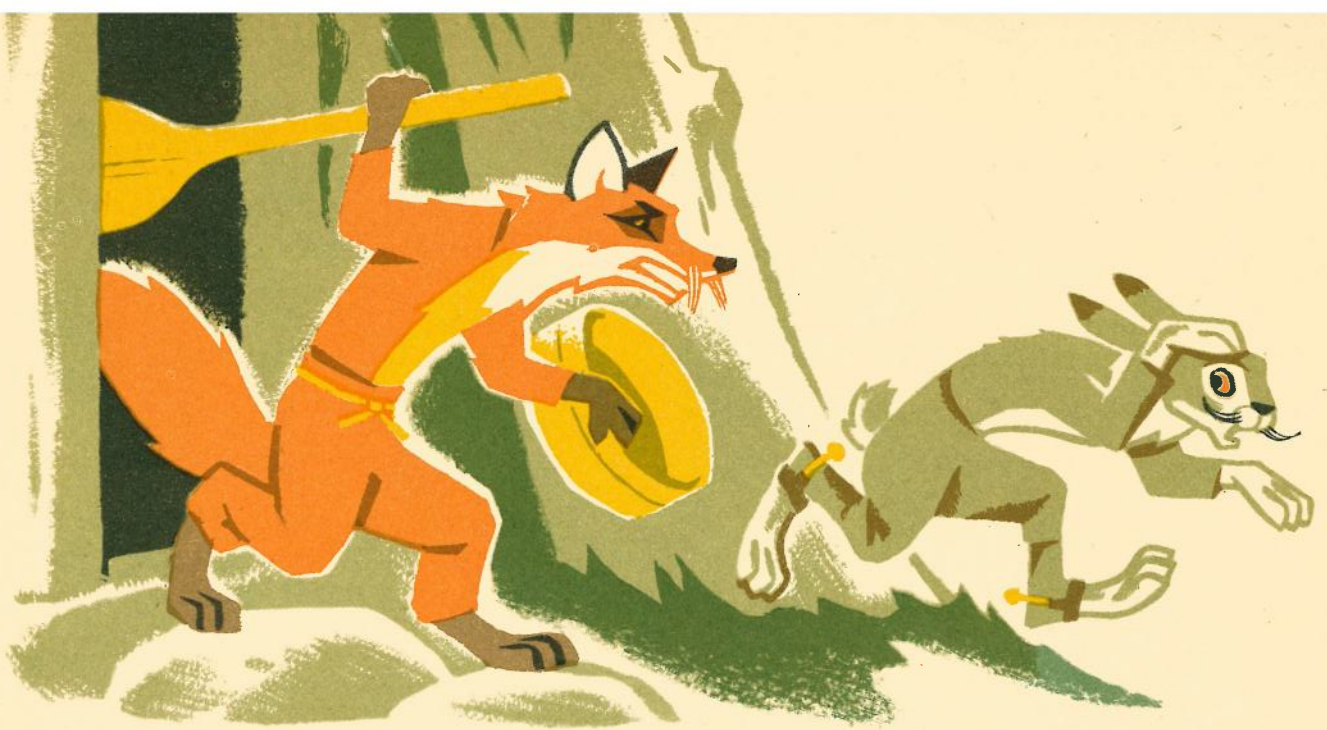
Pagailo kiškiui lapės vaikų, ir atidarė
namų duris. Su visa manta lapės šeima į
vidų subruzgėjo, daiktus susidėjo, tuoj
senį lapiną ant krosnies užkėlė. Tik kiš-
kis žiūri — svečiai ugnį susikūrė: kepa,
čirškina, baliavoja, o apie kelionę ir ne-
galvoja.

Praėjo diena, antra,— jau kiškis ima nerimauti:
— Ar nepakaks jums čia būti? Dar galite vilkui į
nagus pakliūti.

— Ei tu, senas kvaily! Mat, dar urėdo pentinus ne-
šioja, o kokius niekus loja. Čia mūs namai, o kokio
ten šleivo vilko nebijosim! — atkirto lapė.

Kiškis bandė grasinti, gražiuoju lapę įkalbėti, bet ta pačiupo ližę, rėtį ir kad užsimos kiškiui...

Nieko nepelnęs, kiškis į girią išbruzgėjo. „Na, palaukit, — manė jis sau, — šoksite ir jūs suktninį...“

Lapino pati, moteriškė baili, ir sako savo vyrui:

— Geriau išsikraustykim iš čia, paklauskime urėdo. O kas bus, jei vilkas grįš? Visus mus sudraskys.

Lapės vyras, didelis pagyras, šypsodamasis sako:

— Nurimk, mylimoji... aš jau sugalvojau: kai vilkas pareis, jį gudrumu parungsiu.

Kelioms dienoms praėjus, pasklido miške garsas, kad grįžta vilkas. Kiškėlis išbėgo jo pasitikti ir su ašaromis papasakojo, kas įvykę.

Išklausęs kiškio pranešimo, vilkas nenurimo. Tik pasakė:

— Sunku patikėti tavo plepalais. Argi gali būti, kad lapė manęs nebotų ir kaip ponis mano namuose nakvotų? Lapę lengvai galiu nubausti, tačiau bijausi, gal koks galingas žvėris čia įsikraustė.

— Ponas vilke, — sako kiškis, — juk aš esu valdi-

ninkas, ir meluot man nepritinka. Tik sustauk tu porą kartų — tuoj begėdžiai laukan spruks ir dar sprandus nisisuks.

Vilkas priėjo prie namo, o lapinas, vilko ir kiškio kalbą girdėjęs, pakuždėjo savo pačiai:

— Kai tik vilkas arti bus, tuoj pakelk mūs vaikučius. Vienam žnybk, antram kąšk, trečiam uodega suduok, — tegul visi verkia. Kai paklausiu, kodėl vaikai žliumbia, atsakyk: „Nuo vakar dienos neturiu vilkienos.“

Vilkas ir kiškis, prie namo priėję, išgirdo graudų verksmą. Ir kažkas viduje paklausė:

— Ko tie vaikai bliauja, ko jie reikalauja?

— Nuo vakar dienos negavo šviežios vilkienos...— atsakė plonesnis balsas.

Lapės vyras suriko:

— Na, nurimkite, varvaliai, greitai bus mėsos iki valiai. Sako, girion atsivilko senas vilkas. Jei teisybė, jį papiausiu, ir dar šiandien mėsos gausit.

Išgirdęs tokias kalbas, vilkas pasileido į mišką. Iš baimės drebedamas, jis šoko prie kiškio:

— Ar daug trūko, ir būt mane suėdę! Sakiau, ten už mane stipresnis apsigyveno. Jie nori vilkienos... Oi, nepaspruksiu dabar iš bėdos!

— Vilke, — tarė kiškis, — jau ir lapės tu bijai?! Tai galiūnas, aja-jai! Sakiau, kad ten lapė įsikraustė su šeima. Ji tik šaipos iš tavęs... Na, eiva.

Vilkas ir vėl atgal drožia. Priėję prie namo, išgirdo verksmą. O viduje kažkas sako:

— Na, šiukštu, jau žliumbt pakaks. Kiškis pasižadėjo atvilioti vilką. Eisiu nagus pagalasti, gal jau atsivilko. Jau dabar kas dieną valgysim vilkieną.

Išgirdęs tokią kalbą, vilkas pagriebė kiškį ilgakiškį, papurtė ir į skutus sudraskė. Net žiūrėt buvo gėda,— nieko nepaliko iš urėdo.

Taip lapė savo gudrumu galingą vilką apgavo.

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKAMS

П. Цвирка
ЛИСЬИ ХИТРОСТИ

На литовском языке

Atsak. redaktorius *J. Stukas*
Techn. redaktorius *V. Zdancevičius*
Korektorė *A. Preikšienė*

Pasirašyta spaudai 1964.VII.14. Leidimo Nr. 4136.
Tiražas 50 000 egz. Popierius 60×90¹/₈—1 pop. l.=2 sp. l.;
2,8 leid. l. Spaudė valst. K. Poželos v. spaustuvė Kaune,
Puškino 11. Užs. Nr. 417. 7—9.

Kaina 20 kp

